

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Τμήμα Κοινωνιολογίας
Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας

21ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους
Διδάκτορες
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ
Πανεπιστήμιο Κρήτης
Πανεπιστημιούπολη Γάλλου/ Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο
23 - 26 Οκτωβρίου 2015

Το Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες αποτελεί συνέχεια του κύκλου των Διεθνών Μεταπτυχιακών Θερινών Σχολείων των Ανωγείων (Anogia Summer Schools) και της ακαδημαϊκής παράδοσης που έχει εδραιωθεί ήδη από το 1994 με σκοπό την προώθηση του διεπιστημονικού διαλόγου στις κοινωνικές επιστήμες.

Το φετινό Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο οργανώνεται από το Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας, του Τμήματος Κοινωνιολογίας υπό την αιγίδα της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών και επικεντρώνεται σε μια ποικιλία ζητημάτων που απασχολούν τις κοινωνικές επιστήμες: μεθοδολογικές προκλήσεις στην έρευνα, τη σύγχρονη κοινωνική θεωρία, θεωρητικές και εμπειρικές διαστάσεις του οπτικού πολιτισμού, ανεργία, επισφάλεια, συλλογική δράση και την κοινωνική οικονομία στην περίοδο της οικονομικής κρίσης, τόποι μνήμης και ταυτότητες στην Ελλάδα του 20^{ου} αιώνα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις μεθόδους έρευνας και στις εφαρμογές τους σε διαφορετικά επιστημονικά πεδία των κοινωνικών επιστημών. Τα βασικά οργανωτικά και θεματικά χαρακτηριστικά του Συνεδρίου-Σεμιναρίου είναι τα ακόλουθα:

- Αφορά κυρίως τη μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, επιχειρώντας να συμβάλει στη συγκρότηση μιας κοινότητας διαλόγου μεταξύ επιστημόνων διαφορετικών ερευνητικών παραδειγμάτων.
- Οι δραστηριότητες του συνεδρίου θα λάβουν χώρα στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Κρήτης και αναμένεται να λειτουργήσουν ως θεωρητική ανατροφοδότηση στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές εμπειρίες των προηγούμενων Σεμιναρίων-Συνεδρίων.
- Το Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες φιλοδοξεί να παράσχει τη δυνατότητα ανακοίνωσης και γνωστοποίησης ερευνητικών εγχειρημάτων από νέους/νέες επιστήμονες που εκπονούν διατριβές στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

- Η συμμετοχή ερευνητών και πανεπιστημιακών συμβάλλει στην ανάπτυξη του κριτικού διαλόγου γύρω από ζητήματα κοινωνιολογικής θεωρίας και μεθόδου, καθώς και στην συγκρότηση μιας διεπιστημονικής ερευνητικής κοινότητας.
- Επιλεγμένα κείμενα των εργασιών του σεμιναρίου-συνεδρίου θα εκδοθούν σε ηλεκτρονικά πρακτικά συνεδρίου που θα βασιστούν σε ομοειδείς θεματικούς άξονες. Η επιμέλεια τους θα γίνει από τους συντονιστές των ομάδων εργασίας.

Συντονιστής του Εντατικού Σεμιναρίου-Συνεδρίου είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης Γιάννης Ζαϊμάκης, Διευθυντής του Εργαστηρίου Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας.

Την **Οργανωτική Επιτροπή** του Εντατικού Σεμιναρίου-Συνεδρίου αποτελούν οι εξής: Γιάννης Ζαϊμάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Στεφάνια Καλογεράκη Λέκτορας Παν/μίου Κρήτης, Νίκος Σερντεδάκις, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης Μανόλης Τζανάκης, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Γιώργος Τσιώλης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Μαρίνα Παπαδάκη μέλος ΕΔΙΠ, Παν/μίου Κρήτης, Αλέξανδρος Τσιριντάνης, μέλος ΕΤΕΠ, Παν/μίου Κρήτης, Βαγγέλης Γκαγκέλης, μεταπτυχιακός φοιτητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας Ειρήνη Σινιώρου, μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ελένη Μπινιάκη, μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας.

Την **Επιστημονική Επιτροπή** απαρτίζουν οι: Βασίλης Αράπογλου, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Κώστας Γκούνης, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Γιάννης Ζαϊμάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Γιάννης Κάλλας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου, Στεφάνια Καλογεράκη, Λέκτορας, Παν/Κρήτης, Χριστίνα Καρακιουλάφη, Επίκουρη Καθηγήτρια Παν/μίου Κρήτης Χριστίνα Κωνσταντινίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Παν/μίου Κρήτης, Αλίκη Λαβράνου Αναπλ. Καθηγήτρια Παν/Κρήτης, Άγγελος Μουζακίτης Λέκτορας Παν/μίου Κρήτης, Ρίκυ Βαν Μπουσχότεν, Καθηγήτρια Παν/μίου Θεσσαλίας, Γιώργος Νικολακάκης Αναπληρωτής Καθηγητής, Παν/μίου Κρήτης, Βασίλης Ρωμανός, Επίκουρος Καθηγητής, Παν/μίου Κρήτης, Νίκος Σερντεδάκις, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Μανόλης Τζανάκης, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Άρης Τσαντηρόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Γιάννης Τσίρμπας, Λέκτορας Παν/μίου Αθηνών, Γιώργος Τσιώλης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Ελένη Φουρναράκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παν/μίου Κρήτης.

Θεματικές Ομάδες Εργασίας και συνεδρίες σε ολομέλειες

Η οργάνωση του Σεμιναρίου-Συνεδρίου γίνεται με βάση **Θεματικές Ομάδες Εργασίας**, στις οποίες οι υποψήφιοι διδάκτορες, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος και οι συμμετέχοντες ερευνητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους. Κάθε ομάδα εργασίας πραγματοποιεί **σε ημερήσια βάση δύο συνεδρίες**.

Στις συνεδρίες αυτές οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην ομάδα και ακολουθεί εκτενής συζήτηση. Οι υποψήφιοι διδάκτορες και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, πέρα από την εργασία που θα παρουσιάσουν θα έχουν την ευκαιρία, στο περιθώριο των εργασιών του συνεδρίου, να συζητήσουν με τους συμμετέχοντες θέματα που σχετίζονται με την ερευνητική τους δραστηριότητα.

Επίσης, πραγματοποιούνται **ειδικές συνεδρίες σε ολομέλεια**, με επιλεγμένους ομιλητές, οι οποίοι εισηγούνται θέματα σχετικά με τους παρακάτω θεματικούς άξονες.

A. Θεματικές Ομάδες Εργασίας

1. «Ερευνητικές υποδομές και δευτερογενής έρευνα: μεθοδολογικές προκλήσεις και προβληματισμοί».

Συντονισμός: Στεφάνια Καλογεράκη, Γιάννης Τσίρμπας, Γιώργος Τσιώλης.

Τα τελευταία χρόνια στις κοινωνικές επιστήμες κερδίζει διαρκώς έδαφος μια νέα ερευνητική στρατηγική, η οποία βασίζεται στην επαναχρησιμοποίηση ερευνητικών δεδομένων που έχουν παραχθεί σε προγενέστερες έρευνες από άλλους ερευνητές για νέους ερευνητικούς σκοπούς. Η νέα αυτή ερευνητική στρατηγική αποκαλείται «δευτερογενής ανάλυση» και ευνοήθηκε (μεταξύ άλλων) από τη ραγδαία ανάπτυξη των τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας. Οι δυνατότητες που προσφέρουν οι εν λόγω τεχνολογίες μεταλλάσσουν τους τρόπους επεξεργασίας και αξιοποίησης των δεδομένων, ευνοώντας τη μετάβαση της έρευνας από το στάδιο του «μεμονωμένου» ερευνητικού έργου στην πολλαπλή αλληλοσυσχέτιση και αξιοποίηση δεδομένων και αποτελεσμάτων. Δημιουργούν, επίσης, νέες προκλήσεις για το συνδυασμό και τη μείξη διαφορετικών μεθοδολογιών, μεθόδων και τεχνικών. Η επαναχρησιμοποίηση δεδομένων σε μεγάλη κλίμακα καθίσταται πρακτικά δυνατή με τη συγκρότηση ερευνητικών υποδομών, σύνθετων δηλαδή πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν ταυτόχρονα πολλές διαφορετικές λειτουργίες, όπως είναι η καταγραφή, η τεκμηρίωση, η αρχειοθέτηση, η ταξινόμηση και η ανάλυση των δεδομένων. Η υλοποίηση εμπειρικών ερευνών με την αξιοποίηση ερευνητικών υποδομών εγείρει, ωστόσο, σειρά επιστημολογικών, μεθοδολογικών, θεσμικών και δεοντολογικών ζητημάτων. Αυτά τα ζητήματα θα συζητηθούν στο πλαίσιο της θεματικής ομάδας. Ειδικότερα θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν ανακοινώσεις που θα αναδεικνύουν θέματα και προβληματισμούς σχετικά με:

- τα οφέλη και τους περιορισμούς της δευτερογενούς ανάλυσης (ποσοτικών και ποιοτικών) ερευνητικών δεδομένων.
- τις συνθετικές, συνδυαστικές, μεικτές προσεγγίσεις στην κοινωνική έρευνα,
- τις ερευνητικές υποδομές,
- την τεκμηρίωση (ποσοτικών και ποιοτικών) ερευνητικών δεδομένων και διαδικασιών,
- την αξιοποίηση λογισμικών προγραμμάτων στην οργάνωση, διαχείριση και ανάλυση (ποσοτικών και ποιοτικών) δεδομένων στην κοινωνική έρευνα.

2. «Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία».

Συντονισμός: Άγγελος Μουζακίτης και Βασίλης Ρωμανός

Η συγκεκριμένη ομάδα απευθύνεται σε όλους όσους εστιάζουν την έρευνά τους στα σύγχρονα ρεύματα στην κοινωνική σκέψη (μεταδομισμός, φαινομενολογία, ερμηνευτική,

γλωσσική στροφή στην αναλυτική και ηπειρωτική παράδοση, ψυχανάλυση, κριτική θεωρία, συστημική θεωρία, κ.α.). Οι ρίζες των ρευμάτων αυτών ανιχνεύονται στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα και η ανάδυσή τους προέκυψε από την ανάγκη της υπέρβασης, αφενός, των εγγενών αντινομιών των κοινωνιών της ύστερης νεωτερικότητας και αφ' ετέρου, μιας σειράς προβλημάτων φιλοσοφικού, επιστημολογικού, και μεθοδολογικού χαρακτήρα. Μέσω των διαφόρων μετεξελίξεων τις οποίες γνώρισαν οι θεμελιώδεις προβληματικές τους, τα ρεύματα αυτά διατηρούν ακέραια την επικαιρότητά τους στις μέρες μας, στο μέτρο που δύνανται να προάγουν τον κριτικό αναστοχασμό, τόσο στο επίπεδο της κοινωνικής και πολιτικής σφαίρας, όσο και στο επίπεδο της ανάπτυξης εγκυρότερων μοντέλων στα πεδία της επιστημολογίας και της κοινωνικής θεωρίας.

Παράλληλα με τη δημιουργία ενός κατάλληλου περιβάλλοντος για την προώθηση του διεπιστημονικού διαλόγου γύρω από τις προαναφερόμενες προβληματικές, πρωταρχικό μέλημα της ομάδας εργασίας "Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία" παραμένει η υποστήριξη του θεωρητικού και επιστημολογικού αναστοχασμού των διδακτορικών διατριβών που βρίσκονται εν εξελίξει, δηλαδή η ενίσχυση της κριτικής συνειδητοποίησης και αποσαφήνισης των θεωρητικών, μεθοδολογικών και επιστημολογικών προϋποθέσεων και συνεπειών των ερευνητικών τους εγχειρημάτων. Απευθύνεται κατά συνέπεια και σε όλους εκείνους τους υποψήφιους διδάκτορες που επιθυμούν να παρουσιάσουν και να συζητήσουν στο πλαίσιο μιας τέτοιας ομάδας σχετικά προβλήματα της ερευνητικής τους δουλειάς.

3. «Ανεργία και εργασιακή επισφάλεια».

Συντονισμός: Χριστίνα Καρακιουλάφη

Η συγκεκριμένη ομάδα εργασίας απευθύνεται σε νέους κοινωνικούς επιστήμονες, διαφορετικών ειδικοτήτων, που διερευνούν τις κοινωνικές επιπτώσεις και τα βιώματα της ανεργίας και της εργασιακής επισφάλειας σε καιρό οικονομικής κρίσης, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους τα κοινωνικά υποκείμενα αντιλαμβάνονται και διαχειρίζονται την κατάσταση τους. Από τις πρώτες κιόλας μελέτες, με σημαντικότερη ίσως αυτή που αφορούσε τους ανέργους της αυστριακής πόλης Marienthal τη δεκαετία του 1930, έχουν επισημανθεί οι δυσάρεστες ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της ανεργίας και οι πολλαπλές μορφές αποστέρησης που βιώνουν οι άνεργοι. Οι σχετικές μελέτες υποστήριξαν ότι η ανεργία βιώνεται ως μια διαδικασία «κοινωνικής αποειδίκευσης», «κοινωνικής ταπείνωσης» ή ακόμα και «κοινωνικής πτώσης» του ατόμου. Πέραν τούτου θεωρήθηκε ότι συνεπάγεται μια συσσωρευτική ρήξη των κοινωνικών δεσμών. Ως προς την εργασιακή επισφάλεια, αυτή συνιστά μια έννοια-ομπρέλα που καλύπτει μια πληθώρα καταστάσεων σχετιζόμενων με την απασχόληση κάτι που συνεπάγεται ότι οι επισφαλώς εργαζόμενοι δεν μπορούν να θεωρηθούν ως μια ομοιογενής κατηγορία. Η εργασιακή επισφάλεια μπορεί να σχετίζεται με δύο συνθήκες : α) την ύπαρξη ευέλικτων και συχνά επισφαλών μορφών απασχόλησης όπου η επισφάλεια εγγράφεται (είναι εγγενής) στη σύμβαση εργασίας· β) την αποσταθεροποίηση των σχέσεων εργασία και την υπονόμευση δικαιωμάτων κάποιων θεωρούμενων ως σταθερών ή προστατευμένων εργαζομένων.

4. «Αστικός χώρος και συλλογικές δράσεις στην εποχή της κρίσης».

Συντονισμός: Βασίλης Αράπογλου, Κώστας Γκούνης, Νίκος Σερντεδάκις

Η οικονομική, πολιτική και κοινωνική κρίση των τελευταίων πέντε ετών έχει διαμορφώσει τους όρους για την έναρξη μιας εντατικής συζήτησης που επικεντρώνεται στις ποικίλες όψεις του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού ήδη από την πρώτη περίοδο της μεταπολίτευσης. Εύλογα, μεγάλο μέρος των ερευνητικών προσπαθειών εστιάζεται στις οικονομικές διαστάσεις της κρίσης, αναδεικνύοντας τόσο τα ιδιαίτερα δομικά χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας όσο και τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την εφαρμογή των πολιτικών που διαμορφώθηκαν από τις μνημονιακές συμφωνίες. Όμως, η πραγμάτευση των οικονομικών δεδομένων και η έρευνα γύρω από αυτά δεν πρέπει να οδηγεί στη συσκότιση άλλων κρίσιμων θεμάτων ούτε πολύ περισσότερο στην αυτονομημένη πρόσληψη του οικονομικού στοιχείου, συγκριτικά προς άλλες περιοχές του πολιτισμικού, κοινωνικού και πολιτικού περιβάλλοντος.

Στον ορίζοντα της κρίσης οξύνθηκαν οι κοινωνικές ανισότητες, οι ταξικές διαιρέσεις έγιναν περισσότερο ορατές, αυξήθηκαν οι άνεργοι, οι φτωχοί και οι άστεγοι, εντάθηκαν οι διαδικασίες περιθωριοποίησης και κοινωνικής απενσωμάτωσης μεγάλων μερίδων του πληθυσμού. Τούτες οι ραγδαίες κοινωνικές αλλαγές, κατ' εξοχήν αποτυπωμένες στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, διαμόρφωσαν τους όρους για την ανάληψη ποικίλων συλλογικών δράσεων, οι οποίες επιχειρούν όχι μόνο να αντιμετωπίσουν επανορθωτικά τα αρνητικά αποτελέσματα της κρίσης, αλλά επιπλέον να επανορίσουν την κοινωνική πραγματικότητα, να διαμορφώσουν νέα αντιληπτικά σχήματα και νοηματοδοτήσεις, επανιεραρχώντας τις ανάγκες των ατόμων και τα συστατικά στοιχεία των συλλογικών τους ταυτοτήτων.

Στο πλαίσιο της θεματικής ομάδας καλούνται να συνεισφέρουν με τις εισηγήσεις τους ερευνητές που διαμορφώνουν τα ερευνητικά τους ερωτήματα γύρω από τα παραπάνω θέματα. Ο εντατικός διάλογος ανάμεσά τους θα ενισχύσει την διαρκώς αναζητούμενη διεπιστημονικότητα, ιδιαίτερα ανάμεσα σε ερευνητές που συγκροτούν κοινά αντικείμενα έρευνας, παραμένοντας όμως περιορισμένοι στις ιδιαίτερες αφετηρίες και προκείμενες των παραδειγμάτων στα οποία έχουν προσχωρήσει.

5. «Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, εναλλακτικές συλλογικότητες και πολιτικές των “κοινών”».

Συντονισμός: Γιάννης Ζαϊμάκης και Γιώργος Νικολακάκης

Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία συνδέεται με μια ποικιλία θεσμικών και άτυπων μορφωμάτων που παραπέμπουν σε εναλλακτικά ή σε συμπληρωματικά μοντέλα στην οικονομία της αγοράς ή στην κρατικά σχεδιασμένη οικονομία. Στο πλαίσιο τους έχουν διαμορφωθεί εναλλακτικές συλλογικότητες που διεκδικούν την ελεύθερη διακίνηση κοινωνικών και πολιτισμικών αγαθών στο δημόσιο χώρο και συγκρούονται με το φαντασιακό της καταναλωτικής κοινωνίας και την ιδεολογία της καπιταλιστικής ανάπτυξης. Η έννοια των κοινών αποτελεί ένα πεδίο σκέψης, κοινωνικής συμπεριφοράς και τρόπου ζωής που προάγει την αίσθηση του «κοινού» διεκδικώντας εναλλακτικές πολιτικές

ανθρώπινης παραγωγής και πολιτισμικής δράσης με συμμετοχικό και συλλογικό περιεχόμενο στην περίοδο της κρίσης.

Οι έννοιες «κοινωνική», «αλληλέγγυα» και «εναλλακτική» οικονομία και τα «κοινά» χαρακτηρίζονται από πολυσημία και οι σημασίες τους ποικίλουν ανάλογα με τα ιδεολογικά και πολιτικά τους συμφραζόμενα. Στην περίοδο της κρίσης χρησιμοποιούνται, συνήθως χωρίς αναλυτική επεξεργασία, από ριζοσπάστες, πολιτικούς ακτιβιστές και εναλλακτικές συλλογικότητες που αναπλάθουν τις πολιτικές ταυτότητες, αποδεσμεύονται από τη λογική της κατανάλωσης και συζητούν ζητήματα συλλογικών διεκδικήσεων, αυτονομίας, συμμετοχικής δημοκρατίας, κοινοτικής αλληλεγγύης, από-ανάπτυξης και αυτό-οργάνωσης.

Στην ομάδα εργασίας θα επιχειρηθεί η θεωρητική επεξεργασία και η κριτική ανάλυση των όρων αυτών, θα εξεταστεί η διάκριση της κοινωνικής και της αλληλέγγυας οικονομίας και των δικτύων που συγκροτούνται είτε από τα πάνω είτε από τα κάτω. Επιπλέον θα παρουσιαστούν όψεις των ανθρωπολογικών, πολιτισμικών και κοινωνιολογικών διαστάσεων των συλλογικοτήτων της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και των κοινών μέσα από ιδιαίτερα παραδείγματα πρωτοβουλιών και συλλογικοτήτων σε τοπικές κοινωνίες που θα αναδείξουν τις προκλήσεις, τα όρια και τις προοπτικές τους.

6. «Τόποι μνήμης» στην ελληνική ιστορία του 20^{ου} αι. και σύγχρονες ταυτότητες.

Συντονισμός: Άρης Τσαντηρόπουλος και Ρίκυ Βαν Μπουσχότεν

Κατά τη δεκαετία του 1980 παρατηρείται στις κοινωνικές επιστήμες μια «έκρηξη» των μελετών για τη μνήμη. Οι έννοιες της κοινωνικής μνήμης και της συλλογικής μνήμης, γίνονται κύρια σημεία αναφοράς και αντικείμενα διερεύνησης. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και το Ολοκαύτωμα, Εμφύλιοι και Αποικιοκρατικοί Πόλεμοι, η Αφρικανική σκλαβιά, πληθυσμοί που έχουν μετακινηθεί ή εκτοπιστεί, αποτελούν τα κύρια πεδία έρευνας. Στην Ελλάδα την τελευταία δεκαετία διαπιστώνεται ένα διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για την κοινωνική μνήμη, το οποίο περιλαμβάνει μεταφράσεις κλασικών θεωρητικών έργων αλλά και πρωτότυπη κοινωνική έρευνα. Σημαντικά γεγονότα της ελληνικής ιστορίας του 20^{ου} αιώνα όπως η Μικρασιατική καταστροφή, οι Παγκόσμιοι Πόλεμοι και ο Ελληνικός Εμφύλιος πόλεμος καθώς και πληθυσμοί όπως οι έλληνες της διασποράς (πρόσφυγες ή μετανάστες) και οι ξένοι μετανάστες στην Ελλάδα συνιστούν τις κύριες θεματικές. Η ιστορία και αρχαιολογία, η ανθρωπολογία η ψυχανάλυση και η φιλοσοφία συνδιαλέγονται για να διερευνηθούν ζητήματα προσδιορισμού και συγκρότησης του περιεχομένου της κοινωνικής μνήμης, της μεταβίβασής της στις επόμενες γενιές και του ρόλου τους στη διαμόρφωση σύγχρονων ταυτοτήτων.

Οι ανακοινώσεις ή διαλέξεις μπορούν να επικεντρωθούν σε ζητήματα όπως:

- Η διερεύνηση της μνήμης από τις κοινωνικές επιστήμες: Θεωρητικά, επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα
- Προφορική ιστορία
- Βιογραφία και αυτοβιογραφία
- Πολιτικές της μνήμης και της λήθης (μελέτη περιπτώσεων)
- Μνήμη, νοσταλγία, λήθη (μελέτη περιπτώσεων)
- Μνήμες των πολέμων, της προσφυγιάς και της μετανάστευσης
- «Τόποι» παραγωγής κοινωνικής μνήμης στη νεότερη κοινωνία: μνημεία, μουσεία, αρχαιολογικές ανακαλύψεις, πολιτιστικοί σύλλογοι κλπ

7. «Ο οπτικός πολιτισμός ως αντικείμενο θεωρητικού στοχασμού και εμπειρικής έρευνας».

Συντονισμός: Χριστίνα Κωνσταντινίδου και Γιάννης Σκαρπέλος

Η συγκεκριμένη θεματική απευθύνεται σε όλους όσους εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στη διερεύνηση τού όλο και μεγαλύτερου ρόλου που παίζει ο οπτικός πολιτισμός στις μετανεωτερικές κοινωνίες. Κυρίως θα εστιάσει στο θεωρητικό προβληματισμό, τις ερευνητικές μεθόδους και συγκεκριμένες εμπειρικές έρευνες που αφορούν την έκρηξη που παρατηρείται στην παραγωγή, κυκλοφορία, μετάδοση και κατανάλωση εικόνων τόσο μέσω των κλασικών μέσων όσο και μέσω των νέων τεχνολογιών και των δυνητικών περιβαλλόντων. Στόχος είναι να συμβάλει στη συνάντηση νέων επιστημόνων από διαφορετικά γνωστικά πεδία των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών όπως η οπτική κοινωνιολογία και ανθρωπολογία, η οπτική σημειολογία και οι οπτικές πολιτισμικές σπουδές, οι σπουδές κινηματογράφου και εθνογραφικού ντοκιμαντέρ, η τέχνη, η οπτική επικοινωνία και η δημοσιογραφία κλπ και να ενθαρρύνει το στοχασμό και τη συζήτηση στο πλαίσιο της διεπιστημονικότητας.

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής και περιλήψεων ανακοινώσεων στις Θεματικές Ομάδες Εργασίας.

Οι ενδιαφερόμενες/οι διδάσκοντες-ερευνητές που επιθυμούν να συμμετέχουν καλούνται να ενημερώσουν την Οργανωτική Επιτροπή, έως την Πέμπτη 10 Σεπτεμβρίου 2015, με e-mail στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: socialmethods@social.soc.uoc.gr, αποστέλλοντας τίτλο και σύντομη περίληψη της εισήγησής τους (έως 200 λέξεις). Έτοιμη φόρμα δήλωσης συμμετοχής είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: <http://www.soc.uoc.gr/ekaeke/?p=62>

Επιλεγμένα κείμενα από τις θεματικές εργασίες θα παρουσιαστούν σε ηλεκτρονικά πρακτικά που θα οργανωθούν γύρω από ομοειδείς θεματικούς άξονες με την επιμέλεια των συντονιστών. Τα κείμενα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 9. 000 λέξεις και οι περιλήψεις τις 200 λέξεις, οφείλουν δε να περιλαμβάνουν διεύθυνση, τηλέφωνο, e-mail και ιδιότητα του/της ενδιαφερομένου/ης. Οι καταληκτικές ημερομηνίες για την παράδοση των υπό δημοσίευση κειμένων θα ανακοινωθούν μετά την ολοκλήρωση του συνεδρίου.